

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēadul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Cuvântarea

Esclenției Sale arhiepiscopului-metropolit Miron Romanul la deschiderea sesiunii sinodului ordinariu la archidieceșe transilvane, la 16/28 Archidieceșe, 1889.

Préstimați domni deputați, Iubiți frați, iubiți fi sufletești.

Ca totdeauna la adunările noastre constituționale bisericesci, așa și astădată Ve salut préstimați reprezentanți ai clerului și poporului nostru archidieceșan, cu adevărată caritate creștină, carea cultivată din toate părțile, întărește legăturile spirituale dintre cei de o credință, dă impuls și puteri la o lucrare cu succes pentru realizarea scopurilor mari, mângăie, incuragază și îndulcesce viața omenescă și ne face din ce în ce tot mai apropiați de ideile sublimale ale perfecțiunii, cătră care inclinăm după Nămndoulă préstimați domni, inimi frați și fii, că și Domniile Văstre la intrarea de ađi în sinodul nostru anual aduceți în pepturile Domniilor Văstre acesta comoră a carității creștinesci, și că fructele ei frumoșe, bune și folositoare le veți oferi la primul loc sântei noastre biserici, ale căreia întrebese de conservare, de consolidare și de progrese să le ținem totdeauna mai presus de ori ce alte considerațiuni, de ori ce alte referințe din viața noastră socială.

Unindu-ne astfel în virtutea carității, carea este elementul cel mai productiv al vieții creștinesci și desbrăcându-ne de tot felul de preocupățiuni, care pot să producă și să nutrească numai răul discordiei cu toate urmările lui stricăcioșe: putem speră, că ne va succede și la acesta ocaziune a ne face datorința, ce o avem ca servitori la altarul Domnului și ca reprezentanți ai clerului și poporului archidieceșan, spre mărirea lui Dumnezeu și spre binele întregii noastre biserici naționale.

În dorința mea ferbită, carea de sigur este și a Domniilor Văstre, ca rezultatele bune ale sinodului, în care ne intrunim astăzi, să ne aducă în viața practică fructe insutite spre binele comun, îmi redic și aicia evlavioșele rugăciuni cătră atotputernicul Dumnezeu, pentru ca să reverse preste acesta adunare darurile sale abundante; și cu acesta decelar de deschis sinodul nostru archidieceșan ordinariu pentru anul curent 1889.

FOIȚA.

Trei seminarști în excursiune.

Era a treia zi de Paști. Timpul cel frumos, care începuse cu ziua „Învierii” și care cu ziua de Marți dedea semne, că are să țină mai multă vreme, ne a decis pe trei seminarști ca în 3 zile de ferii să facem o mică excursiune până la Turnu-roșu, locul unde nebunaticul Olt apucă calea printre munți în spre România. Ne am luat deci fie care dintre noi câte un toiag de călătorie și fără multă pregătire am apucat plaiul, cum e vorba, per pedes Apostolorum, cătră ținta presfântă, sciind foloșele spirituale și corporale ale excursiunii, ce o vom face. Mergeam încet, rămâneam și ne uitam la tot ce era de vădit și când simțiam, că călușeii au cam ostenit, ne lăsam jos pe erbă verde. Nu ne grăbiam, căci sciam noi, că graba strică tréba.

„Mergi încet, ajungi departe”, e o ăicală românească, care la noi s'a împlinit. După o cale de vr'o 7 ore, eram deja ajunși în comuna Tălmăcel la venerabilul nostru paroh Săcărea senior, care după recomandățiunea noastră cu plăcere ne a invitat în casă și până la pregătirea unei cini, ne-a omenit cu o esclență medicina, care ne-a luat ostenela ca cu mâna.

Cinstea, cinste astéptă. Părintele Săcărea religios, cum sunt toți suptii din vremuri mai bătrâne,

Sibiu, 17 Aprile.

Sunt acuma de cece ani, de când învățătorii noștri, lucrare de proprii lor înțeles să se asocia la o conștință se găsească mulți oameni de valoare, oameni iubitori de muncă și progres, după un timp ore-care a combinat de așa, ca conferințele învățătoresci să se țină deodată cu ședințele reuniunilor, lăsând, ca aceste să-și reguleze afacerile lor sub conducerea președintelui lor, ales de ei, ăr conferințele să fie presidate de câte un comisariu consistorial, care de regulă a fost denumit dintre cei mai probați bărbați de școlă.

Era de tot natural lucru, ca autoritatea supremă școlară să urmărească cu viu interes această mișcare spontană, și vădend, că în sinul corpului învățătoresc se găsească mulți oameni de valoare, oameni iubitori de muncă și progres, după un timp ore-care a combinat de așa, ca conferințele învățătoresci să se țină deodată cu ședințele reuniunilor, lăsând, ca aceste să-și reguleze afacerile lor sub conducerea președintelui lor, ales de ei, ăr conferințele să fie presidate de câte un comisariu consistorial, care de regulă a fost denumit dintre cei mai probați bărbați de școlă.

Succesive însă această practică s'a abandonat din partea consistoriului și au rămas reuniunile cu un felu de independență, au rămas ca ele să-și desvolte activitatea lor, și să-și armasa cursul în adunările generale ale districtelor și ale despărțimintelor, cari ar trebui să fie tot atâtea, câte tracturi protopresbiterale sunt în archidieceșă, deși pe hârtie sunt toate așa.

De o lucrare mai intensivă și productivă nu dăm decât în vre-o 4 districte, celelalte să par a fi osândite la nelucrare totală și un felu de amortală domnesce în unele părți în respectul acesta, care nu ni o putem esplică, decât, că în fruntea afacerilor s'au octroat pe sine oameni, cari nu sunt de profesiune dascăli și tot omul, ce nu este de profesiune dascăl, nu pôte avé simț și plăcere de a se ocupa în aceea măsură cu trebile școlii, după cum se ar recere.

Pentru ca amortală acesta să nu continue a omori în germene nisce instituțiuni tinere și cu frumoșă chemare, este neapărat de lipsă ca Venerabilul consistoriu să ia cauza reuniunilor cu totă rigore.

Nu voim să ăicem prin acesta, că dór s'ar fi neglijat ceva din partea consistoriului în acest respect, nu, acesta nu ar fi nici drept, dar nici nu ar corăspunde stărei faptice a lucrului. Consistoriul nostru a făcut mult până acum pentru ca reuniunile învățătorilor să fie nisce societăți bine organizate și să corăspundă chemării lor, și dacă totuși în timpul scurt de de cece ani, de când ele sunt în viață, nu au dat toate ródé mai îmbelșugate, nu

pela 4 ore d. a. ne făcú atenți, că dēnsul voesce să mērgă să facă vecernia.

„Bine, venerabile părinte”, răspunerăm noi, „vom merge noi cu Sântia Ta”, și plecarăm cu toții spre biserică.

Clopotul sună și dimpreună cu preotul intrăram în spațioșă și frumoșă biserică, care în curēnd se umplē de popor, semn că religioșitatea în comuna Tălmăcele încă în flóre, — laudă conducătorilor spirituali. Vecernia începú și noi nu ne puterăm subtrage a nu fi activi. Făcurăm deci pe căntăreții. După vecernia făcurăm cunoștință cu vre-o câți-va fruntași ai satului, între cari amintim pe afașabilul comerciant Nedelcu, în casa căruia ne am intrunit la o masă bogată și plină de vin „fără de preț”.

Cătră séră, după-ce am vădú și frumoșă zidire școlară ridicată tot la stăruința zelosului paroh Săcărea, am făcut o preumblare prin comună cu scop a cunoșce poziția mai bine și apoi ne-am retras la părintele Săcărea. Aci cătră orele 9 séra ni se serví o cină esclență, în decursul căreia firesce ni'au putut lipsí conversațiunile, cari de cari mai nterasante și mai instructive.

Părintele Săcărea scie se spună multe din timpurile mai vechi. După cină a urmat odichna. Patul oferit ne-a înocit puterile, așa că dimineața după o despărțire amicală puterăm continuă calea în spre Boița și de aci în spre vama Turnului-roșu. Intăriți de tractament par. Săcărea, mergeam cu sporu,

s'au avēntat acolo, unde am dorí noi să le vedem, cauza să o căutăm în afară, în despărțiminte și în districte, cari nu și au dat silința, ca să emuleze între sine și să atragă interesul și altor oameni de carte și de inimă asupra lor.

Dar nici averile reuniunilor nu se folosesc așa cum ar trebui. Unii din membrii plătesc taca destul de regulat, pecând alții o consideră și pe aceea de un lucru, care nu-i tocmai neapărat de lipsă. Lipsele, cu cari luptă o mare parte diu învățătorii noștri, justifică încâtva impregiurarea, că nu plătesc tacsele.

Suntem însă la început și luptăm cu greutate și cine scie nu vom veni acolo, ca să acceptăm părerea acelor învățători, cari din capul locului au fost contra tacsei de membru, pentru-că între alte motive au adus și puternicul motiv, că să dá ansă la suspiciuni, la manipulări greșite și se perde mult timp cu rațiocinarea, pe când învățătorii nu au să se intrunescă pentru ca să facă rațiocinii, ci să se perfecționeze, să se facă atenți unul pre altul la o metodă ori alta, ca așa mai cu ușurință să-și pôte implini chemarea cea grea și cu mare responsabilitate. Nestabilitatea învățătorilor, permutările din un loc în altul încă îngreunază plățirea tacsei de membru și deși cu banii adunați se pot înființa biblioteci și se pot premia învățătorii lipsiți, ori orfanii lor, totuși câștigul nu stă în proporție cu timpul pierdut, cu animoșitățile, ce se nasc din o eróre ori altă, și în fine, reuniunile ca atari pot să facă trebile lor pedagogice și didactice și fără averi. Aceste păreri emanate în una din ședințele prime de constituire la anul 1878 în Sibiu au fost combătute și după normele aplicate la Sibiu și la Brașov s'au stabilit pretutindinea taca de membru obligătoare pentru fie-care învățătoriu, și acolo, unde s'a chivernisit bine, și tacsele s'au încassat în regulă bună, reuniunile și dispun de nisce sume frumoșe, fără ca până acum să fi făcut pentru membrii lor inlesniri de a le dá cărți de cetit, ori ajutóre în cas de morb și lipsă, după cum era vorba.

Stând lucrul așa, este érași o urmare firăscă, ca tot Venerabilul consistoriu să afle vre-o modalitate mai corăspundătoare, pentru-ca banii reuniunilor să nu fie un capital mort, ci o parte de se pună deja în circulațiune, fie prin premii de cărți, fie prin ajutóre membrilor celor lipsiți, fie prin ajutóre la câte o școlă mai lipsită și mai séracă din despărțimint ori din district, la care nu ar fi aparatele de învățământ, mașină de comput, tabele din

nesciind ce să admirăm, riul, care pe aci se aruncă din stâncă în stâncă, cu un vuet asurđitoriu, sau cōstulele cele prețipise, ce se ridicau deasupra noastră. Dumele bun ca pe masă și isivoua reci de marginea lui ne iuța pașii fără să vrem. Cătră orele 10 eram deja în vama, aci trebuia să rămānem mai mult, căci ținta călătoriei era deja ajunsă. Intrăram deci în o ospetăria.

Rola ospetariului nu o mai puté luá acum vr'un preot de ai noștri, căci nu era. Toți locuitorii din vama sunt unguri romano-catolici, afară numai de ospetariu, care e român funcționar de vama pensionat. Am fi trecut noi și vama, dară fiind-că ne-au lipsit pașapórtele, după o odichnă de vre-o 2 ore, am trebuit să ne întorcem îndărăt tot pe drumul, care venisem. Și lucru ciudat! Calea la reîntorcere ne parea mai lungă, în tocmai ca și sergentului vulnerat din poesia lui Alecsandri, care esclamă: „Vai lung îmi pare drumul acum la întors acasă!” Nu e plăcut să calce cineva un drum de 2 ori, mai ales când plécă în excursiune. Ajunși în Boița, o frumoșă comună românească, am trecut Oltul cu podul comunei Porcuști. Am făcut o acasă din curiositate, că pe la noi sunt riuri aici așa mari cari se fie trecute în acest mod.

Sórele trecuse de améđi și până la comuna Sadu, unde ne hotărisem a rămāne preste nopte mai era o cale hotărâtoare. Trebuia deci se ne iuțim pașii se nu mai zăbovim privind la ruinele din dealul Tălmăciului. Când era sórele pe sfințite eram și noi în Sadu.

istoria naturală, mape și alte recuise de învățământ.

Acésta dispoziție ar avé drept urmare, că s'ar înmulți numărul membrilor ajutători și póte că dacă nu și alți cărturari, dar de sigur partea cea mai considerabilă a preoților încă s'ar subscrie ca membrii ai reuniunii învățătorilor și de altă parte s'ar vedé, că și învățători din obolul adunat de ei și pentru ei jertfescu o parte pentru scóle, cari au necesitate de jertfa lor.

Nu însă partea materială ne preocupă de astădată, ci mai mult partea didactică și morală a acestor corporațiuni. Ca ele să se ridice și acolo, unde stau fără pic de viață, e necesariu ca să participe la ședințele reuniunii un comisariu consistorial ca bărbat de scólă. Deja împregiurarea acésta e de ajuns ca și președintele protopresbiter cu comitetul seu, se țină mai mult cont de demnitatea acelor corporațiuni, să și dea silința ca să bage viața în ele, să împiteneze pe membrii la lucru serios și la ținerea de prelegeri practice, ca nu cel ce a participat la atari ședințe să se alégă numai cu timpul perdut și cu spese făcute fără se aducă cu sine acasă decât părerea de rău, că și-a abandonat familia pe câteva zile pentru un lucru bagatel și de nimica. Numai trimițându-se atari comisari va fi informat Veneratul consistoriu despre starea adevărată a unor despărțăminte, cari acum se convócă așa ca de clacă ca să se dică în un raport că s'a ținut ședință, până când în realitate nu au făcut chiar nimica, ba s'au intrunit spre ori ce alte scopuri numai spre scopuri didactice nu.

E dureros, că se găsesc și atari locuri, e și mai dureros, că în fruntea unor despărțăminte stau ómeni, cari nu se interesă, nici de reuniunea învățătorilor ca și de alte trebi, dar pentru tot ce e în lume, cum s'ar recere ca președintele să fie alt om, cu alte vederi, cu altă inimă și cu trup cu suflet pentru progresul acestei instituțiuni. Rândurile aceste sperăm, că vor întimpină aprețierea factorilor chieși a face lumină și în acest respect.

Revista politică.

În urma pertractărilor ultime cu Rusia, papa dela Roma se simte re'nouit în puteri pentru a puté sparge cătușele ce-l țin închis ca pe un prizoneriu în Vatican.

Astfelu se esplică, că de câtva timp domnesce o agitațiune febrilă între căpeteniile clerului catolic, agitațiunea alimentată de sfântul părinte, cu scop ca să se decidă odată cu sórtea sa îmbrăcată în haina umilinții, decând italienii l'au desbrăcat de puterea lumescă și l'au lăsat cărmaciul al bisericeii, dar nu și beliduce al armatei; și se înțelege, se o decidă în favorul planurilor, ce le urmăresce.

Sunt mai bine de șase luni, decând în monarhia noastră și în special în țările Cislaiane s'au început pregătirile mari pentru congresul catolic ce tocmai acum se ține în metropola monarchiei și la care iau parte cele mai distinse persoane ale clerului catolic, și deodată cu acestea pregătiri s'au propovăduit și ideile despre restabilirea puterii lumesci a papei. Ideile odată promovate, ele au fost comentate în chip și feluri și presa clericală, care ducea isonul principal, nici n'a lăsat ocaziunea nefolosită pentru a convinge cât mai tare — lucru greu de convins de altfelu — cât folos practic s'ar câștigă, când principele (?) bisericeii, va fi totdeodată și principele

Prima întrebare ce ni-o pusem aci era, că unde avem să rămânem preste nópte, căci nu cunoșcem pe nimeni aci. În vre-o ospetărie nu era consult, în casa vre-unui țeran bucuros ér n'am fi remas, că nóue ne trebuia multe de tóte. „De bună sémă la preotul“ respunse unul dintre noi, „să întrebăm pe omul cel dintăiu cu care ne întâlnim cum chiamă pe preotul nostru și acolo să tragem. Cu acestea întrebare era resoltivă pe jumătate.

Un copil de scólă, care se juca pe uliță, ne conduse la casa simpaticului nostru preot Popovici. Ne recomandă ca seminaristi călători și îndată furăm invitați cu tótă bunăvoința a luá loc și începărăm a conversa cât din călătoria noastră cât din viața seminarială preste tot. Ca preot cu cultură, părintele Popovici n'avé cuvinte a lăuță din destul întreprinderea noastră și ar dorí, ca seminaristii în timpul liber cât mai des se facă excursiuni de felu acestă. Cina ce ni s'a servit și patul, ce ni s'a oferit au corăspuns în adevăr culturi superioare a dlui Popovici. Stimabila sa soție se pricepe de minune a întimpină pe ospetși și a-i tractă cu bucate alese pregătite ca mâna proprie. Lauda unor atari preoți și unor atari preotese!

Dimineața, după-ce ni s'a servit o escelentă cafea după un rămas bun dela inimă și o exprimare de mulțămire din partea noastră plecărăm din comuna Sadu însoțiți de părintele Popovici, care la rugarea

unei ostiri, inzestrată cu arme din crestet până în tâlpi.

Nu scim încă decisu acestui congres, scim însă, că la congresul din Spania, ținut în Madrid, cestiunea s'a discutat cu deamăruntul și s'a hotărít, că e necesar restabilirea puterii lumesci a papei.

Papa însă pare a nu dá mult pe deciderile acestor întruniri, ele sunt privite numai ca nisce instrumente de agitație și de a promová ideile. Vaticanul pentru-ca să-și ajungă scopul a întreprins pași serioși, intrând în negoțieri cu diferitele guverne și așteptând verdictul lor.

Până acum însă nu s'a exprimat din partea nici unui guvern o atitudine hotărítă în privința acésta, și după presemnele de până acum, cestiunea pare a fi pusă ad acta, până-ce timpuri mai favorabile vor concede, ca să se ocupe și cu Vaticanul și să aducă verdictul: de e sfântul părinte vrednic să fie eliberat, ori de nu'apoi să móră cu același dor ca și antecesorele seu. Scirile, că guvernul frances ar luá inițiativa și că ar spriginí planurile sf. părinte din Roma se desmintesc.

În săptămâna acésta s'a deschis în Francia sesiunea desbaterilor generale, carea precum se crede, de astădată va avea o durată scurtă, deóre ce atât senatorii cât și deputații se pregătesc a luá parte la festivitățile grandioase, ce se vor arangia în Versailles și în Paris cu ocaziunea deschiderei esposițiunei universale. Afacerea cea mai interesantă asupra căreia se va desbata o va formá cestiunea, dacă provincia încă se ia parte ori nu la festivitatea, ce s'a pregătit o sută de ani mai târziu după marea revoluțiune francesă, isvorul consolidării ideii liberale și al consolidării statelor.

Se vorbesce, că regele italian va întórce visita la Berlin tocmai pe timpul esposițiunei francesce, și acésta este destul, pentru-ca foile germane să aibă material și să dea întreg lucrului un alt colorit. Foile berlineze au și început a prémări din acest incident politica germană și succesul, ce l'a sciutea câștigá la Roma, dicând, că regele Humberto face cu acésta ocaziune totdeodată și o demonstrațiune contra statului frances.

Dar aserțiunile lor află desaprobare chiar în presa italiană semificiósă, care declară, că regele italian indeplinesce numai un act de politeță, care e datoriu al face, și că astfelu de idei, nici când n'au putut să trecă prin capul monarhului italian, din contră inimile italienilor și cu ele întrégă Italia nutesc cele mai mai intime sentimente de amicitie față cu francesii și au interese și motive de a căută să mérégă mână în mână cu poporul frances.

Generalul Boulanger se află la Londra, însă el nu se simte așa de bine ca în Brussela, deóre ce nu-și póte desvolta tótă activitatea și esecută cu ușurință planurile sale. De aceea a și promis, că din când în când se va reintórce în Brussela, unde și are apartamentele sale separate, mobilate cu obiectele transportate din Paris. Generalul a făgăduit, că în curénd va intrá și în Paris cu trofee și că alegerile generale ii vor dá satisfacția meritată pentru tóte nedreptățile, ce le a suferit.

Un curent nu tocmai pacinicic, începe a trage din partea vestică. Germania caută în tóte modurile a se asigurá contra Franciei. Spre scopul acesta a și propus Angliei o închere de alianță și anume astfelu ca Anglia să i apere coloniile și flota contra Franciei; ér Anglia a pretins drept preț, ca ori ce înaintare a Rusiei spre Constantinopol să se privéscă de casus belli.

noastră ne a aréat drumul, ce duce spre Cisnădie și de aci spre Sibiiu. Până a nu eși din comună am trebuit să rămânem în vre-o câteva locuri spre a privi devastările ce a causat comunei grósnicul foc din anul trecut. Te cuprinde fiori, când veđi, strade întregi că au fost nimicite și că până astăzi se ved carbunii, ne puténd a-și zidi sermanii ómeni case noue. După-cum ne am informat, paguba causată prin foc se urcă la circa de 80,000 fl. și colectele ce s'au făcut au fost numai ca un picur de apă în mare.

Joi la 12 óre eram deja în Sibiiu și mulțamiți de cele ce am vedut și am esperiat cu drag am intrat în seminarium, povestind și colegilor nostri.

Trei zile pe drum și se nu spesezi nimic, ba încă să trăsesci domnesce, să tot faci la excursiuni. Și noi credem, că de aci încolo vor și face de acestea seminaristii, căci ori unde bat li se deschide.

G. E.

* (Rusificare). Curatorul districtului de învățământ Riga a făcut cunoscut, că în viitoriu va concede deschiderea de scoli urbane și rurale, numai dacă se vor introduce în ele instrucțiunea în limba rusescă.

Sinodul arhidiececan.

Ședința I, ținută la 16/28 Aprile, 1889.

Imediat după terminarea s. liturgii și invocarea S. Duch, deputații sinodali intrundu-se în sala cea mare a seminariului „Andreian“, în scurt timp a sosit și Escel. Sa I. P. S. Domn arhiepiscop și metropolit, asociat de mai mulți deputați sinodali, cari s'au prezentat la Escelenția Sa pentru de a și face onorurile.

După cetirea cuvântărei de deschidere, ce o o publicăm în fruntea fóiei, carea a fost întimpinată cu însuflețite strigări de „Să trăescă“, declarând sesiunea ordinară a sinodului arhidiececan pe anul 1889 de deschisă, presiulul invitá pentru esecutarea agendelor interimali notariali pe următorii deputați: T. Herman și R. Furduiu din cler; M. Voilean, D. David, Dr. I. Meșian și Dr. R. Roșca dintre mireni.

Presidiul aduce apoi la cunoscința, că dela ultima sesiune sinodală în decursul anului a încetat din viața 4 deputați sinodali, anume: Iacob Bologa, Anania Moldovan, Dr. Nicolau Pop, și în timpul mai recent Ilariu Duvlea, cari toți au fost bărbați binemeritați ai bisericeii noastre, dar mai ales cons. aul. în pens. Iacob Bologa are merite neperitóre pentru promovarea intereselor bisericeii noastre, și astfelu cu durere aducénd aceste perderi la cunoscința Ven. sinod, crede a dá espresiune consimțementului general, ca condolenții ce o simte sinodul, să se dea espresiune prin sculare, — ce se și face cu cea mai mare pietate.

Constatându-se, că membri sinodali sunt prezenți preste numărul, ce se recere pentru de a se aduce concludere în merit, presiulul indigitând, că în locurile devenite vacante, consistoriul a dispus alegeri noue, înainte de a se purcede la alte agende, invitá pe deputații nou aleși să-și presinte la birou credenționalele.

Credenționalul deputatului Alesandru Danciu, trimis pe cale postală se presentéază prin presiul, ér deputații Alecsiu Olariu, Dr. Ioan Moga, Dr. Ioan Meșian și Dr. Petru Span și presentéază credenționalele personal.

La ordinea zilei se pune alegerea biroului definitiv și a comisiunilor permanente provădute în § 9 din regulamentul afacerilor interne.

Pentru efeptuirea combinărilor necesare, ședința se suspinde pe câteva minute.

După redeschiderea ședinții la propunerea presiulului în birou se aleg deputații.

Teodor Herman și Iuliu Dan din cler, Mateiu Voilean, Daniil David, Dr. Ioan Meșian și Dr. Remus Roșca dintre mireni, ér dintre aceștia presiulul denumesce de notariu general pe Mateiu Voilean.

Tot la propunerea presiulului în conformitate cu praca din trecut se aleg șase comisiuni permanente, astfelu:

I. Comisiunea verificătoare.

Ioan Papiu, Avram Pécariu, Dr. Nicolau Olariu, Ioan Turcu, Dr. Ioan Mihu și Pompiliu Pipoș.

II. Comisiunea organizătoare.

Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan Hannia, Nicolau Cristea, Eliá Măcellariu, Dr. Aurel Brote, Parteni Cosma, Iosif Pușcariu, Dr. Ioan Mihu și Dr. Absolon Todea.

III. Comisiunea bisericescă.

Ioan Petric, Galacteon Șagău, Ioan Danciu, Gherasim Candrea, Ambrosiu Bérșan, Dr. Ioan Moga, Georgiu Moldovan, Nicolau Cosma și Simeon Dragomir.

IV. Comisiunea scolară.

Zaharia Boiu, Ioan Popescu, Vasiliu Dămian, Georgiu Dănilă, Ioachim Fulea, Liviu Lemenyi, Ioan Turcu, Dimitriu Lăcătuș și Dr. Petru Span.

V. Comisiunea financiară.

Nicanor Frateșiu, Ioan Droc, Avram Pécariu, Dr. Aurel Brote, Rubin Pația, Alecsiu Olariu, Dr. Nicolau Olariu, Mihail Cirlea și Liviu Lemenyi.

VI. Comisiunea petiționară.

Ioan Papiu, Romul Furduiu, Ambrosiu Bérșan, Zacharia Tătar, Pompiliu Pipoș și Victor Tordoșan. Presidiul presentéază următoarele cereri de concediu:

a) a deputatului Alesandru Danciu pentru întréga sesiune, din causă de morb;

b) a deputatului Iosif Orbonaș pentru întréga sesiune, din cauza unor afaceri private de natură neamăneră;

c) a deputatului Diamandi Manole pe întréga sesiune din cauza de morb;

d) a deputatului Demetriu Coltofean pe 3 zile, din cauza unui morb grav în familie.

Deputaților Iosif Orbonaș, Diamandi Manole și Demetriu Coltofean, concediile cerute se acórdă, ér asupra cererei deputatului Alesandru Danciu sinodul se va pronunță după verificarea lui.

Se prezintă actele electorale din cercurile electorale: I al Sibiului; VIII al Geoagiului; XI al Turdei și XIX al Branului.

Se predau comisiei verificătoare.

Se prezintă următoarele esebite:

a) raportul general al consistoriului arhidieceșan din ședința plenară de datul 3 Aprilie a. c. Nr. 2987 Plen.;

b) raportul consistorial din ședința plenară dela 6 Novembre 1888 Nr. 2555 Plen., prin care se comunică rugarea comitetului protopresbiterial al tracului Iiei, pentru strămutarea locului central de alegere a deputaților sinodali și congresuali dela Dobra la Iia, în cercul VII electoral.

Se predau comisiei organizătoare.

a) raportul general al consistoriului arhidieceșan, ca senat strins bisericesc. din 23 Martiu a. c. Nr. 3007 B.;

b) raportul consistorial din ședința senatului strins bisericesc dela 22 Septembrie 1888 Nr. 4694 B. în privința întregirii parohiei Chinceș cu filia Petrilaca.

Se predau comisiei bisericesci.

Deasemenea se prezintă esebitele următoare:

a) raportul general al consistoriului arhidieceșan din senatul școlariu din 23 Martiu a. c. Nr. 2808 Scol.;

b) raportul consistorial din 19 Ianuarie a. c. Nr. 252 Scol., prin care se transpun spre admitere ca manuale de școală în clasele I și II gimnasiale cărțile: Cartea de cetire latină pentru clasa I gimnasială; 2. Carte de cetire latină pentru clasa II gimnasială și 3 gramatica latină pentru clasele I și II gimnasiale compuse de profesorii Paul Budiu, Ștefan Iosif și Andreiu Bârșean.

c) raportul consistorial din 5 Ianuarie a. c. Nr. 6515/1888 Scol., prin care se comunică spre admitere ca manual de învățământ în școlile medii: „Geografia pentru școlile medii,” tomul II, de Dionisiu Făgărășan și Andreiu Bârșean;

d) raportul consistorial din 5 Ianuarie a. c. Nr. 6514/1888 Scol., prin care se propune spre admitere ca manual în școlile populare, cartea „Geografia patriei” de Ioan Dariu;

e) raportul consistorial din 7 Iulie 1888 a. c. Nr. 3335 Scol. în privința proceselor disciplinare ale învățătorilor;

f) raportul consistorial din 23 Februarie a. c. Nr. 1669 Scol. referitoriu la introducerea lucrului de mână în institutul pedagogic și școlile populare.

Se predau comisiei școlare.

Se mai prezintă încă esebitele următoare:

a) raportul general al consistoriului arhidieceșan din senatul episcopesc de datul 12 Aprilie a. c. Nr. 3104 Epit.;

b) raportul consistorial din 1 Aprilie a. c. Nr. 2720 Epit. despre starea proceselor fondurilor arhidieceșane;

c) raportul consistorial din 15 Aprilie a. c. Nr. 3105 Epit. cu care se astern rațiunile fondurilor arhidieceșane pe anul 1888;

d) raportul consistorial din 10 Februarie a. c. Nr. 1287 Epit. în cauza pretensiunii fondurilor arhidieceșane la Ioan Pipos;

e) raportul consistorial din 5 Aprilie a. c. Nr. 2988 Epit. prin care se asterne bugetul pe anul 1890.

Se predau comisiei finanțare.

În fine se prezintă următoarele petițiuni:

a) rugarea comunei Felța, pentru a i se ierta 1000 fl. din datoria, ce o are la fondurile arhidieceșane;

b) rugarea parohiei Mada cu filia Steuni, pentru primirea lui Iosif Bogdan la cursul clerical extraordinariu;

c) rugarea mai multor inși din Lăseu și Grind, pentru de a nu se întări de paroch Iosif Oceana;

d) rugarea comunei Vidraseu pentru ajutoriu la renovarea bisericii;

e) rugarea comunei Feldiôra din protopresbiteratul Avrigului, pentru întregirea parohiei;

f) rugarea comunei Bârta, pentru un ajutoriu de 150 fl. la repararea bisericii;

g) rugarea preotesei văduve Maria Șuteu pentru un ajutoriu;

h) rugarea comunei Presaca, pentru adneșarea la protopresbiteratul Albei-Iuliei.

Se predau comisiei petiționare.

Anunțându-se ședința procsimă pe mâine la 12 ore a. m. ședința se incheie la 1 oră d. m.

Varietăți.

* (Deschiderea sinodului arhidieceșan.) Deschiderea sinodului arhidieceșan și în anul acesta s'a făcut cu solemnitatea cuvenită. La s. liturgică a pontificat Escel. Sa I. P. S. D. archiep. și metropolit asistat de Preacuv. Lor: Nicolau Popea,

archim. și vicariu archiep.; Dr. Il. Puscariu, archim. și ases. cons. și Nicanor Frașeuș, protosincol și secret. cons.; P. O. D. Zacharia Boiu, prot. și ases. cons. și I. Ghibu, prot. și prof. sem., Dr. I. Crișian, protodiacon și prof. sem. și diaconii: Ioan Popoviciu, prof. și Vasiliu Ghițu. În decursul s. liturgică s'a chirotonit de diacon Ioan Oniga din Văleni, ér de preot Vasiliu Ghițu din Micloșlaca.

După terminarea s. liturgică s'a seversit chemarea Duchului sânt în prezența numeroșilor deputați sinodali.

* (Personal.) Escelenția Sa comandantul de corp, baron de Sveteney a plecat dimpreună cu familia la Viena, unde va petrece mai multe zile.

* (O fată dispărută.) Din Făgărăș ni se scrie: În Vinerea Pascilor a dispărut dela mōșa orașului Făgărăș, de origine jidovoică, o fată cam de 13 ani, care a fost în serviciu la ea. S'a făcut arătare din partea bieților părinți la poliție și la vice comite. Este curios lucru, că înainte de asta cu doi ani, tot cam pe timpul acesta și tot dela numita mōșă a dispărut ér o fată pe care apoi o a aflat la vre-o câteva săptămâni în Olt.

* (Comiți supremi destituiți.) Prin un preînalt autograf publicat în fōia oficială a statului nostru s'a destituit comitele suprem al comitatului Bars, Ștefan Majláth, ér pentru acest post a fost denumit Ioan Kazy, deputat dietal; se vorbește și despre Ștefan Beliczey, comitele suprem în comitatul Bichis că și-a dat demisiunea, ér în locul lui va urmâ protonotariul comitatului, Ludovic Terényi.

* (Procesul de presă al dlui Parteniu Cosma contra S. Albini.) Cetim în „Tribuna”: Foile din Budapesta aduc scirea, că în 25 l. c. n. Curia a pertractat cererea de nulitate a redactorului nostru S. Albini contra pertractării curții cu jurați din Cluș, în care, acusat fiind de dl Partenie Cosma, a fost condamnat pentru vătămăre de onore la o lună închisōre și 100 fl. amendă în bani. Curia a respins cererea de nulitate a dlui Albini și astfelu acesta în cerend va trebui să-și facă pedepsa.

* Camera advocațială din Brașov face cunoscut, că Ilariu Duvlea în urma morții a fost sters din lista camerei și ca conducătoriu al cancelariei e denumit Dr. Nicolau Motoc, avocat în Făgărăș.

* (Tauri de prăsilă.) Reuniunea de agricultură a comitatului Făgărăș, a cumpărat pe banii sei precum și din ajutoriu oferit de ministrul de agricultură 9 tauri de prăsilă, pe cari îi va împărți la comunele: Făgărăș, Voila, Lisa, Vaida rece, Herșeni, Bréza, Copăcel, Galați și Șercaia. Aceste comune vor avé să plătescă pentru tauri o sumă anumită în rate și să grijescă de ei.

* (Statistica renegaților.) Conform statisticei ministeriului unguresc de interne și au maghiarisat numele în semestrul al II lea 546 de indiviți. După confesiune se împart astfel: 305 (adecă 55%) jidani; 168 (30%) romano catolici; 31 (5%) reformați; 14 (4%) evanghelici 16 (3%) greco catolici și nici un greco-oriental. În raport cu anii trecuți numărul celor, ce-și maghiarisază numele a scădut, spre durerea soviniștilor.

* (Viața morală în metropola Kulturegyletului.) Diariul „Kolozsvár” se plânge amar despre viața scandalōsă și demoralizătoare din Cluș. În zilele trecute un tiner era gata să-și ia viața, după-ce a trăit în desfrân cu chelnerițe. Întréga tinerimea se demoralizază, căci Clușul poșede 300 de birturi, dintre cari 42 pot stă deschise până la 2 ore după meșul nopții. În birturi sunt aplicate peste 82 chelnerițe, cari deși sunt slab plătite, trăesc în lucș, lucru evident, că înșală cât pot pe tineri. — Pentru ce nu moralizază Kulturegyletul.?

Starea învățământului poporal în Ungaria în anul 1887.

Din raportul al 17-lea ministerial subternut dietei estrage „Fōia diecesană” următoarele date:

Spre completarea celor comunicate de noi până acum în acésta materie ne permitem a mai estrage din al 17-lea raport ministerial subternut dietei următoare încă următoarele date interesante:

În anul 1887 au fost 2.377,558 copii obligați de a frecuentă școlă și anume: 1.735,138 pentru școlă cuotidiană, 642,420 pentru școlă de repetițiune. Din cei obligați după naționalitate au fost: magiari 1.168,037, germani 329,468, români 373,530, slavi 327,221, sërbi 66,529, croați 45,305, ruteni 67,468. A frecventat școlă: magiari 984,487, germani 298,789, români 232,360, slovaci 278,833, sërbi 53,382, croați 37,988, ruteni 45,525. Pe 100 locuitori cad 172.9 copii obligați de a frecuentă școlă. Din cei obligați băeți au fost 1.216,726, fete 1.160,832. Din cei obligați au frecventat școlă 1.929,317, n'au frecventat

440,181. Deci din 1000 copii obligați de a frecuentă școlă au frecventat-o 811.5, n'au frecventat-o 188.5 copii.

După confesiune din 1000 copii obligați a frecuentat școlă: la luterani 897.8, la rom. cat. 870.4, la ev. ref. 814.5, la unitari 802.3, la mosaici 798, la gr. or. 684, la gr. cat. 620.

După limba maternă din 1000 copii obligați au frecventat la germani 907.1, la slovaci 849, la maghiari 842, la croați 838.5, la sërbi 802.4, la ruteni 674.8, la români 622.1.

În anul amintit în Ungaria au fost 12,699 comune cu 16.538 școle. În unele comune au fost mai multe școle, unele numai asociate au putut susține școlă. Au lipsit școlă cu totul în 300 comune.

Din școle: de stat au fost 783, comunale 1880, rom. cat. 5386, gr. cat. 2147, gr. or. 1770, ev. ref. 2344, lut. 1437, unit. 45, israelite 544, private 171, susținute de asociațiuni 31.

În 16,538 școle au funcționat 24,148 învățători. 12861 școle a fost cu un învățătoriu, 2063 cu doi învățători, 670 cu trei, 401 cu 4 inv. 204 cu 5 inv. 115 cu 6 inv. 71 cu 7 inv. 51 cu 8 inv. 41 cu 9 inv. 22 cu 10 inv. 12 cu 11 inv. 9 cu 4 inv. 6 cu 13 inv. 3 cu 14 inv. 1 cu 16 inv. 4 cu 17 inv. 1 cu 18 inv. 2 cu 19 inv. 1 cu 23 învățători.

Din școle au fost 8500 maghiare, 639 germane, 2440 române, 1368 slovace, 298 sërbesci, 45 croate, 273 rutene, 11 italiene, 1031 germane maghiare, 559 romano-maghiare, 821 slovace maghiare, sërbo-maghiare, 115 croato-maghiare, 294 ruteno maghiare, 5 germano-slovaco-maghiare, 2 bulgaro-maghiare, 9 romano-germane, 14 slovaco-germane, 47 croato-germane, 2 romano-sërbesci, 6 croato-vende, 2 ruteno slovace.

Raportul ministerial accentuază, că tōte obiectele de învățământ prescrise în plan numai în 11,196 școle s'au propus cu rezultat indestulitoriu. Din punctul de vedere al progresului făcut în locu prim stau școlile de stat. S'au propus tōte obiectele cu rezultat din 1000 de școle de stat în 848.1; din 1000 școle private în 830.4; din 1000 unitare în 810.2; din 1000 susținute de reuniuni în 739.5; din 1000 comunale în 756.1; din 1000 israelite în 752.2; din 1000 rom. cat. în 742.6; din 1000 luth. în 740; din 1000 ev. ref. în 700; din 1000 gr. or. în 495.2; din 1000 gr. cat. 429.4 școle. Și aci cu durere trebuie se observăm cum-ă raportul ministerial accentuază, că școlile gr. cat. și cele gr. or. stau pe gradul cel mai inferior. Mai bine de jumătate din acestea în privința rezultatului instrucțiunei nu corêspund recerînțelor legi. Raportul țice, că școlile gr. cat. și gr. or., afară de religiune, scriere-cetire, comput și limba maternă abia se mai propune ceva. Istoria patriei din 2147 școle gr. cath. s'au propus numai în 796, geografia universală numai în 343, fisica în 345, istoria naturală în 540, constituțiunea în 241, desemnul în 243, caligrafia în 607, lucruri de mână în 18, industria de casă în 208, higiena în 162 școle. Raportul amintescce mai departe, că limba maghiară nu s'a propus cu destul succes cu deosebire în școlile gr. cat., gr. or. și în cele lutherane.

În 16,538 școle au fost 24,125 sale de propunere și prelângă tōte acestea, după-ce § 27 din legea de instrucțiune țice, că într'o sală de propunere se incapă 60 de scolari, așa însă ca pentru fie-care scolar se vină 1 m² (pătrat) de loc și după-ce cei 1.735,138 copii, cari frecventă școlă, pre basa amintită ar avé lipsă de 28,919 sale de propunere, deci ar trebui ca să se facă încă 4794.

Cu tōte recuisitele de învățământ necesarie au dispus 10,855 școle, în care s'au aflat 151,999 colecțiuni de recuisite. Bibliotece școlare au fost 6690. În anul acesta susținătorii școlilor pentru recuisite au spesat 226,290 fl. v. a.

Grădinile școlare s'au folosit pentru instrucțiune la 9030 școle, școlă de pomărit s'a aflat la 10,328 școle. Esercițiile de economie și grădinărit s'au propus numai în 8469 școle.

Se mai vorbim aici pe scurt despre învățători. Învățători, precum am vêdut mai sus au funcționat 24,148, din cari 3,016 învățătoare. Ordinari au fost 21,245, suplenți 2,903. Cualiificați au 21,015, necualiificați 3,133. Necualiificați în proporțiune mai mulți au fost la gr. cat. (613) și la gr. or. (492.) Au sciut bine limba maghiară 15,448, au sciut atâta ca să pōtă propune 1,735, puțin au sciut-o 1,922, n'au sciut-o de loc 2,529 învățători.

În Ungaria salariul unui învățătoriu ordinaru după calcul mijlociu a făcut 471.74 fl. Salariul unui învățătoriu de stat face 567.21 fl.

În capitala țerei salariul unui învățătoriu după calcul mijlociu face 1097 fl. în comitatul Hajdu 1205 fl. în Fiume 804 fl., în Bekes, Csanad, Csongrad preste 600 fl. În comitatele din ținutul Transilvaniei cu deosebire în cele locuite mai cu sēmă de români e sub 300 fl.

Școlile populare superioare au fost 74 cu 755 scolari și 2011 scolare. La școlile acestea au funcționat 301 învățători, din cari 142 învățătoare. Pentru susținerea acestor școli s'au spesat 244,478 fl. Școlile civile au fost 150 din cari 77 pentru fete. Numărul scolarilor au fost de 16,663, din cari 8067 fete. La școlile acestea au funcționat 1031 profesori și învățători. Susținerea școlilor civile au costat 1.107,029 fl.

Școlile superioare de fete au fost 13 cu 1365 eleve și 143 profesori. Spese cu școlile au fost 221.156 fl.

Preparandii au fost 71, din cari 25 de stat (7 de învățătoare) 24 rom. cat. (10 pentru învățătoare) 4 gr. cat. 3. gr. or. 4. ev. ref. 10 lut. 1 israelită. La toate preparandiile au fost 3624 elevi din cari 1165 eleve. Profesori au fost 683 din cari 332 ordinari, 83 suplenți, 141 au dat ore și 127 chatecheți. Susținerea preparandiilor au costat 894,478 fl., din cari 607,249 fl., cele de stat 137,234 fl., cele rom. cat., 16,479 fl.; cele gr. cat., 34,448 fl., cele gr. or., 35,796 fl., cele ev. ref., 43,922 fl., cele luth., 19,350 fl. cea israelită. In anul 1887 s'a estradat 1092 diplome.

Și acum după-ce cunoștem pre scurt starea învățământului fie-mi permis a vorbi ceva și despre starea fondului de pensiuine regnicolar al învățătorilor, care ne interesează pe toți.

Ca membrii ai fondului de pensiuine regnicolar până la finea anului 1887 s'au înscris 14,062 învățători, ér 10,733 n'au fost primiți. Taca s'a solvit după 18,162 stațiuni învățătorești, n'au fost supuse tacei 6633 stațiuni.

Preste pensiuinea ordinară (250, 300, 400 fl.) și-au ascurat mai mare pensiuine cu 100 fl. 238 inv. cu 200 fl. 18 inv. cu 300 fl. 19 inv. cu 400 fl.

Învățători pensionați au fost . . . 509
Văduve cari au căpătat ajutoriu . . . 1049
Orfani ajutoarați . . . 1696
Escontare . . . 11
Aduas la pensiuine . . . 9
Averea fondului a fost de 6,223,749 fl. 35 1/2 cr. Din acestia au încurs 5,333,501 fl. 50 cr. Baniî încurși au fructificat in anul acesta 288,631 fl. 91 1/2 cr. Spese au fost:

Pentru administrare . . . 27,307 fl. 75 1/2 cr.
Pensiuine la 509 învățători . . . 48,989 „ 06 „

Aduas depensiuine la 9 inv. . . 651 „ 63 „
Ajut la 1049 văduve . . . 89,540 „ 94 „
La 1696 orfani . . . 46,518 „ 75 „
Escontentare la 11 inv. . . 1,958 „ — „
S'au adus la capital . . . 62,691 „ 50 „
Dare . . . 976 „ 28 „

Suma . . . 278,631 fl. 91 1/2 cr!
Baniî au fost elocati spre fructificare in modul următoriu:

a) In hârtii de valóre cu 5% 415,110 fl.
b) La privați cu 5 1/2 și cu 6% 4,918,391 fl. 50 cr.

Loterie.

Sâmbătă in 27 Aprile 1889

Timișóra : 64 21 31 26 4
Viena : 2 59 55 36 11

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Aprile 1889.

	Viena	B. -pesta
Galbin	5.61	5.60
Napoleon	9.48	9.49
100 marce nemțesci	58.47	58.50
London pe (poliță de trei luni)	118.7)	119.90

Nr. 274

[62] 1—1

Publicațiune.

Prin care se aduce la cunoștință publică, cum că Paraschiva I. Gămulea din Brașov prin sentința Venerabilului consistoriu arhidieceșan dto 21 Martiu a. c. Nr. 2265 B este totalminte despărțită de pribegitul ei soțiu Nicolau Orghidan tot din Brașov.

Brașov, 14 Aprile, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. I al Brașovului.

Ioan Petric,
protop. ca adm.

Câștig ușor!

fără capital, fără cautiune!

Se caută pe lângă o provisiune însemnată, vândători vrednici (capabili) pentru un articol care se poate desface de tot ușor în toate cetățile și locurile provinciei. După o activitate probată se va plăti și o lăfă fiesă lunară. Câștigul zilnic e dovedit dela 5 fl. până la 10 fl. Și ca câștig lateral e foarte acomodat pentru toate persoanele, cari negoțiază cu partide private. Cererilor se va răspunde prompt și sunt a se adresa la cancelaria neguțătorască „La Confidentia“ în Budapesta.

[60] 2—3

Spre binevoitoare atențiune!!

Am onorul a anunță stimatului public și îndeosebi onorațiilor mei mușterii de până acuma, că cu începere dela 29 Aprile st. n. a. c. locuința și atelierul meu de pantofariu pentru dame, domni și băieți, (din strada Măcelarilor Nr. 41)

Strada Cisnădiei Nr. 30.

Ca și în trecut, me voiu silii și pe viitor a satisface pretensiunilor onoratului public, care me va onora cu comande, oferind marfă solidă prompt esecutată prelungă prețurile cele mai moderate.

Cu distins respect
Constantin Dragoș,
pantofariu.

[62] 1—3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiiu					
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren micst.		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren micst.	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren micst.	Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.		Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.		Tren micst.	Tren de persoane	Tren micst.	
Viena	11.10	8.—	—	—	Bucuresci	—	4.40	7.30	—	Viena	—	11.10	2.—	—	Teiuș	11.24	3.—	1.42		Copșa mică	—	2.29	4.35		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predeal	—	9.12	1.14	—	Budapesta	—	8.20	9.05	—	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32		Șeica mare	—	3.02	5.05		
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timiș	—	9.36	1.45	—	Szolnok	—	11.20	12.41	—	Vințul de jos	12.30	4.10	—		Loamneș	—	3.46	5.46		
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașov	—	10.12	2.32	—	Arad	—	4.10	5.45	—	Șibot	1.01	4.43	—		Ocna	8.27	4.18	6.17		
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldioara	4.10	—	7.10	—	Glogovaț	2.17	4.30	6.—	—	Orăștia	1.32	5.13	11.—		Sibiiu	9.—	4.42	6.40		
Várad-Velenceze	—	7.11	9.18	2.11	Apața	4.56	—	7.31	—	Gyoroș	2.37	4.43	6.13	—	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21		Sibiiu — Copșa mică					
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.27	2.19	Ágostonfalva	5.37	—	8.14	—	Deva	3.19	5.07	6.38	—	Deva	2.52	6.35	—		Sibiiu	3.43	8.50	10.—		
Mező-Telegd	—	—	9.44	2.32	Homorod	6.07	—	8.36	—	Branicța	3.43	5.19	6.51	—	Branicța	3.23	7.02	—		Ocna	4.26	9.17	10.24		
Rév	—	7.41	10.31	2.55	Hașfalău	6.55	—	9.12	—	Ilia	4.05	5.41	7.10	—	Ilia	3.55	7.28	—		Loamneș	—	9.45	10.50		
Bratca	—	—	12.16	4.01	Sighișoara	8.36	—	10.24	—	Gurasada	—	6.09	7.37	—	Gurasada	4.08	7.40	—		Șeica mare	—	10.20	11.20		
Bucia	—	—	12.54	4.23	Mediaș	9.13	—	10.46	—	Conop	—	6.28	7.55	—	Zam	4.44	8.11	—		Copșa mică	—	10.49	11.45		
Cucuta	—	9.04	1.57	4.49	Copșa mică	10.37	—	11.47	—	Soborșin	—	7.25	8.42	—	Soborșin	5.30	8.46	—		Cucerdea—Oșorheiu—Reghinul-săs.					
B. Huedin	—	9.34	3.11	5.31	Micăsasa	10.59	—	12.02	—	Zam	—	8.01	9.12	—	Bérvava	6.27	9.33	—		Cucerdea	3.05	10.20	3.25		
Stana	—	—	3.40	5.40	Blaș	11.16	—	12.09	—	Gurasada	—	8.34	9.41	—	Conop	6.47	9.53	—		Cheța	3.35	10.50	3.58		
Aghireș	—	—	4.15	6.12	Crăciunel	11.97	—	12.25	—	Ilia	—	8.55	9.58	—	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50		Ludoș	3.56	11.11	4.20		
Ghirbou	—	—	4.36	6.24	Teiuș	12.16	—	12.53	—	Branicța	—	9.19	10.17	—	Pauliș	7.43	10.42	6.13		M. Bogat	4.06	11.20	4.30		
Nadișul ung.	—	—	4.58	6.38	Aiud	12.33	—	1.05	—	Deva	1.47	9.51	10.42	—	Gyoroș	7.59	10.58	6.38		Cipeu-Iernut	4.43	11.57	5.11		
Cluș	11.15	10.34	5.26	6.56	Vințul de sus	1.51	—	1.47	—	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	—	Glogovaț	8.28	11.35	7.19		Kerelô-Sz.-Pál	4.58	12.12	5.28		
Apahida	11.34	—	—	7.15	Uioara	2.18	—	2.08	—	Orăștia	—	11.09	11.37	—	Arad	8.42	11.39	7.38		Nireșteu	5.21	12.36	5.53		
Ghiriș	12.45	—	—	7.41	Cucerdea	2.48	—	2.30	—	Șibot	—	11.39	12.—	—	Szolnok	2.32	5.12	—		Oșorheiu	5.40	12.55	6.13		
Cucerdea	1.30	—	—	7.41	Ghiriș	2.56	—	2.37	—	Vințul de jos	—	12.12	12.29	—	Budapesta	6.—	8.20	—		Reghinul-săs.	6.—	4.58	—		
Uioara	1.37	—	—	7.41	Uioara	3.14	—	2.53	—	Alba-Iulia	8.05	12.29	12.46	—	Viena	3.—	6.05	—		Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea					
Vințul de sus	1.45	—	—	7.41	Cluș	3.14	—	2.53	—	Teiuș	8.59	1.16	1.26	—	Simeria (Piski) — Petroșeni					Reghinul-săs.	—	8.35	8.—		
Aiud	2.07	—	—	7.41	Nadișul ung.	3.14	—	2.53	—	Petroșeni				—	Arad — Timișoara					Oșorheiu	—	10.20	9.49		
Teiuș	2.26	—	—	7.41	Ghirbou	3.14	—	2.53	—	Arad				—	Aradul nou	6.05	5.48	—		Nireșteu	6.56	12.15	10.20		
Crăciunel	3.11	—	—	7.41	Aghireș	3.14	—	2.53	—	Nemeth-Ságh				—	Nemeth-Ságh	6.33	6.19	—		Kerelô-Sz.-Pál	7.16	12.35	10.39		
Blaș	3.24	—	—	7.41	Stana	3.14	—	2.53	—	Vinga				—	Vinga	6.58	6.44	—		M. Bogat	7.40	12.58	11.02		
Micăsasa	3.54	—	—	7.41	B. Huedin	3.14	—	2.53	—	Orczifalva				—	Orczifalva	8.03	1.19	11.23		Cipeu-Iernut	8.37	1.49	11.53		
Copșa mică	4.09	—	—	7.41	Cucuta	3.14	—	2.53	—	Merczifalva				—	Merczifalva	8.37	1.49	11.53		Ludoș	8.51	2.02	12.06		
Mediaș	4.21	—	—	7.41	Bratca	3.14	—	2.53	—	Timișoara				—	Timișoara	8.51	2.02	12.06		Cheța	9.08	2.18	12.22		
Elisabetopole	5.11	—	—	7.41	Rév	3.14	—	2.53	—	Petroșeni				—	Petroșeni	9.12	9.02	—		Cucerdea	9.40	2.46	12.50		
Sighișoara	5.45	—	—	7.41	Mező-Telegd	3.14	—	2.53	—	Timișoara — Arad				—	Arad	9.12	9.02	—		Simeria (Piski) — Uniedoara					
Hașfalău	6.12	—	—	7.41	Fugyi-Vásárhely	3.14	—	2.53	—	Petroșeni — Simeria (Piski)				—	Aradul nou	6.05	5.48	—		Simeria (Piski)	2.18				
Homorod	7.32	—	—	7.41	Várad-Velenceze	3.14	—	2.53	—	Arad — Timișoara				—	Nemeth-Ságh	6.33	6.19	—		Cerna	2.39				
Ágostonfalva	8.17	—	—	7.41	Oradea-mare	3.14	—	2.53	—	Timișoara — Arad				—	Vinga	6.58	6.44	—		Uniedoara	3.08				
Apața	8.37	—	—	7.41	P. Ladány	3.14	—	2.53	—	Uniedoara — Simeria (Piski)				—	Orczifalva	7.29	7.16	—		Simeria (Piski)	—	9.30			
Feldioara	9.06	—	—	7.41	Szolnok	3.14	—	2.53	—	Uniedoara — Simeria (Piski)				—	Merczifalva	7.55	7.47	—		Cheța	8.51	2.02	12.06		
Brașov	9.45	—	—	7.41	Budapesta	3.14	—	2.53	—	Uniedoara — Simeria (Piski)				—	Timișoara	8.14	8.08	—		Simeria (Piski)	—	9.56			
Timiș	2.53	6.20	—	—	Viena	2.50	7.15	6.05																	